

รายงานข่าวเศรษฐกิจที่น่าสนใจของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

รอบปลายเดือนพฤศจิกายน 2565

1. พลังงาน

1.1 สัญญาการส่งมอบก๊าซ LNG จากกาตาร์มายังสหพันธ์ฯ บริษัท Conoco Philips บริษัทสัญชาติสหรัฐฯ ได้ ลงนามในสัญญาการซื้อขายก๊าซ LNG กับ Qatar Energy ซึ่งเป็นบริษัทรัฐวิสาหกิจของกาตาร์ เพื่อส่งมอบก๊าซมายังสหพันธ์ฯ จำนวน 2 ล้านตัน/ปี เป็นระยะเวลา 15 ปี โดยจะเริ่มส่งมอบก๊าซงวดแรกในปี 2569 ซึ่งบริษัท Conoco Philips จะจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ค้าพลังงานรายต่าง ๆ ของสหพันธ์ฯ ต่อไป สัญญานี้บ่งชี้ว่ากาตาร์มีความสัมพันธ์อันดีกับรัฐบาลสหพันธ์ฯ พร้อมเน้นย้ำว่า สัญญาการส่งมอบก๊าซครั้งนี้เป็นการมีส่วนร่วมของกาตาร์ในการช่วยสร้างความปลอดภัยด้านพลังงานให้แก่สหพันธ์ฯ ทั้งนี้ กาตาร์จะส่งมอบก๊าซมาที่ท่าเทียบเรือขนส่งก๊าซแบบลอยน้ำในเมือง Brunsbüttel รัฐ Schleswig-Holstein ที่สหพันธ์ฯ อยู่ระหว่างการก่อสร้างและจะพร้อมใช้งานในต้นปี 2566

1.2 นโยบายขยายการใช้เครื่องปั๊มความร้อน (Heat pump)¹ ของรัฐบาลสหพันธ์ฯ กระทรวงเศรษฐกิจและการปฏิบัติการทางสภาพภูมิอากาศสหพันธ์ฯ และกระทรวงการพัฒนาผังเมือง และโยธาธิการสหพันธ์ฯ (Federal Ministry for Housing, Urban Development and Building) ได้ร่วมกันจัดการประชุมเกี่ยวกับนโยบายการขยายการใช้ Heat pump เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2565 ในรูปแบบออนไลน์ โดยการประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งขับเคลื่อนการใช้ Heat pump ให้ได้จำนวน 500,000 ตัว/ปี ตามเป้าหมายของรัฐบาลสหพันธ์ฯ ซึ่งสามารถสรุปการหารือในประเด็นสำคัญจากการประชุม ดังนี้ (1) การเร่งขยายศักยภาพการผลิต Heat pump ทั้งในสหพันธ์ฯ และในอียู เพื่อรับประกันความปลอดภัยของห่วงโซ่อุปทานของระบบ Heat pump โดยจะมีการจัดตั้งแพลตฟอร์มอียูเพื่อการแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ รัฐบาลสหพันธ์ฯ จะผลักดันการพัฒนาการผลิต Heat pump ร่วมกับสถาบันวิจัยโดยใช้งบประมาณจากกองทุนวิจัยด้านพลังงาน (2) การเร่งขยายการฝึกอบรมและการศึกษาต่อด้าน Heat pump และพลังงานหมุนเวียน เพื่อแก้ปัญหาคาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ และ (3) การเร่งขยายการใช้ Heat pump ไปยังอาคารที่อยู่อาศัยเก่าภายในปี 2566 โดยเฉพาะอาคารขนาดใหญ่ (ปัจจุบันมีการเน้นการผลักดันการใช้ Heat pump เฉพาะอาคารสร้างใหม่ และบ้านเดี่ยว)

2. ผลกระทบของอัตราเงินเฟ้อต่อมูลค่าค่าจ้างที่แท้จริง (Real wage) ในสหพันธ์ฯ

สำนักงานสถิติแห่งชาติสหพันธ์ฯ รายงานว่า ค่าจ้างที่แท้จริง²ของสหพันธ์ฯ ในไตรมาสที่ 3/2565 ลดลงร้อยละ 5.7 ซึ่งนับว่าเป็นการลดลงสูงสุดนับตั้งแต่มีการจัดทำกรวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวครั้งแรกในปี 2551 ทั้งนี้ Real wage ได้ลดลง 4 ไตรมาสติดต่อกัน (ลดลงร้อยละ 1.4 ร้อยละ 1.8 และร้อยละ 4.4 ในไตรมาสที่ 4/2564 ในไตรมาสที่ 1/2565 และในไตรมาสที่ 2/2565 ตามลำดับ) ซึ่งปัจจัยหลักที่ทำให้ Real wage ลดลงคือการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าที่เป็นผลมาจากวิกฤตการณ์พลังงาน ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าอัตราค่าจ้างในสหพันธ์ฯ จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 3/2564 แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างน้อยกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ อย่างไรก็ตาม

¹ เครื่องปั๊มความร้อน (Heat pump) เป็นเครื่องผลิตพลังงานความร้อนที่ทำงานโดยการถ่ายเทพลังงานความร้อนของสารทำความเย็นผ่านคอมเพรสเซอร์ไปยังอากาศเพื่อทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น ทั้งนี้ การใช้เครื่องปั๊มความร้อนสามารถนำเอาพลังงานความร้อนที่ได้จากกระบวนการทำความเย็นกลับมาใช้ใหม่โดยไม่ต้องปล่อยทิ้ง ทำให้เกิดการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

² ค่าจ้างที่แท้จริง (Real wage) คือการนำค่าจ้างที่เป็นตัวจริงลบด้วยอัตราเงินเฟ้อต่อปี ซึ่งอัตราเงินเฟ้อสามารถคำนวณได้จากดัชนีราคาผู้บริโภค การกำหนดอัตราค่าจ้างจะขึ้นอยู่กับอุปทานและอุปสงค์ของแรงงาน คือ ถ้าอุปสงค์ของแรงงานมีมาก ความต้องการจ้างแรงงานมาก อัตราค่าจ้างจะสูงขึ้น แต่ถ้าอุปทานของแรงงานมีน้อยจะทำให้ค่าจ้างลดลง

รัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้วิเคราะห์ว่า การใช้มาตรการกำหนดเพดานราคาพลังงาน โดยเฉพาะการกำหนดเพดานราคาก๊าซ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ต้นปี 2566 เป็นต้นไป น่าจะทำให้อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยปี 2566 ลดลงเหลือร้อยละ 7.4

3. ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างสหพันธ์ฯ และฝรั่งเศส

เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2565 นาย Robert Habeck รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจฯ ได้เข้าหารือกับนาย Bruno Le Maire รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจฝรั่งเศสด้านความร่วมมือทวิภาคี และได้กล่าวแถลงการณ์ร่วมกัน โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

- สหพันธ์ฯ และฝรั่งเศสแสดงเจตจำนงที่จะทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการวางนโยบายด้านอุตสาหกรรมร่วมกัน โดยจะวางยุทธศาสตร์ร่วมกันในสาขาเทคโนโลยีที่สำคัญภายใต้โครงการ “Important Project of Common European Interest” (IPCEI) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมของอียู เช่น เทคโนโลยีการผลิตไฮโดรเจน การผลิตแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า และเทคโนโลยีด้านการแพทย์ เป็นต้น โดยจะมีการจัดตั้งแพลตฟอร์มอียูเพื่อการแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยี และเพื่อเสริมสร้างพลังด้านนวัตกรรม นอกจากนี้ ทั้ง 2 ประเทศ จะทำงานอย่างใกล้ชิดในการแก้ปัญหาวิกฤตด้านวัตถุดิบในการผลิตร่วมกัน เพื่อลดการพึ่งพาจากภูมิภาคอื่น

- สหพันธ์ฯ และฝรั่งเศสกังวลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเพื่อปรับลดอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Reduction Act) ของสหรัฐฯ³ และได้เรียกร้องให้อียูแสดงปฏิกิริยาต่อพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมถึงเรียกร้องให้สหรัฐฯ ปฏิบัติตามระเบียบของ WTO พร้อมทั้งให้ข้อมูลว่า ผู้นำอียูจะเดินทางเยือนสหรัฐฯ ในเดือนธันวาคม 2565 เพื่อนำเสนอข้อกังวลของอียูเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้

4. การเรียกร้องให้ปฏิวัติกระบวนการอนุมัติสารกำจัดศัตรูพืช (Pesticide) ของอียู

สมาคม Foodwatch ซึ่งเป็นสมาคมปกป้องสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค และคุ้มครองคุณภาพอาหารของสหพันธ์ฯ ให้ข้อมูลว่า ในทศวรรษที่ผ่านมาเกือบร้อยละ 30 ของสารกำจัดศัตรูพืชที่ได้รับการอนุมัติให้ต่ออายุใบอนุญาตในอียู ไม่ได้ผ่านการประเมินความปลอดภัยใหม่โดยหน่วยงานตรวจสอบความปลอดภัยด้านอาหารของอียู (Food Safety Authority: EFSA) ทั้งนี้ สมาคม Foodwatch เห็นว่า กระบวนการอนุมัติสารกำจัดศัตรูพืชมีข้อบกพร่อง จึงเรียกร้องให้มีการปฏิรูปกระบวนการอนุมัติใบอนุญาตดังกล่าวอย่างเร่งด่วน รวมทั้งเรียกร้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและโภชนาการสหพันธ์ฯ ผลักดันในอียูให้มีการเก็บค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตจำหน่ายสารกำจัดศัตรูพืชให้สูงขึ้นเพื่อนำเงินไปใช้สำหรับการบริหารจัดการการประเมินความปลอดภัย รวมทั้งได้เรียกร้องให้อียูถอดถอนสารกำจัดศัตรูพืชที่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตจำหน่ายที่ไม่ผ่านการประเมินความปลอดภัยใหม่ออกจากตลาดทันที

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 การเจรจาซื้อขายก๊าซ LNG กับกาตาร์เพื่อส่งมายังสหพันธ์ฯ ใช้เวลานานหลายเดือน เนื่องจากกาตาร์ต้องการทำสัญญาขายก๊าซในระยะยาว ในขณะที่สหพันธ์ฯ วางแผนใช้ก๊าซสำหรับระยะสั้นและระยะกลางเท่านั้น เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตด้านพลังงานเฉพาะหน้า และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศที่ต้องเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้พลังงานสีเขียว ดังนั้น การทำสัญญาขนส่งก๊าซ LNG ผ่านบริษัท Conoco Phillips บริษัท

³ พระราชบัญญัติเพื่อปรับลดอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Reduction Act) ของสหรัฐฯ เป็นพระราชบัญญัติที่ใช้งบประมาณจำนวนมากถึง 370 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และเพื่อช่วยลดอัตราเงินเฟ้อในระยะยาว รวมถึงการสร้างอำนาจการต่อรองในการปรับลดราคา ยา ทั้งนี้ พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เงินอุดหนุน (Subsidies) และมาตรการแรงจูงใจด้านภาษี โดยกำหนดเงื่อนไขสำหรับผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ เช่น ผู้รับสิทธิประโยชน์ต้องลงทุนในโครงการพลังงานสะอาด และใช้วัตถุดิบที่มีแหล่งผลิตในสหรัฐฯ หรือวัตถุดิบจากประเทศที่สหรัฐฯ มีข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) อย่างน้อยร้อยละ 40 เป็นต้น

สัญญาติสหรัฐฯ เป็นเวลา 15 ปี (ตามข้อ 1.1) จึงค่อนข้างเป็นที่พึงพอใจของรัฐบาลสหรัฐฯ เนื่องจากก่อนหน้านี้ รัฐบาลสหรัฐฯ กังวลว่า จะได้สัญญาส่งก๊าซจากกาตาร์เป็นระยะเวลานานกว่า 15 ปี

5.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลและคมนาคมสหรัฐฯ ให้ข้อมูลว่า มาตรการลดราคาบัตรโดยสารรถยนต์สาธารณะเหลือ 49 ยูโร/เดือน เพื่อช่วยเหลือประชาชนในช่วงวิกฤตการณ์พลังงานและภาวะเงินเฟ้อ จะไม่สามารถใช้บังคับได้ภายในวันที่ 1 มกราคม 2566 เนื่องจากมาตรการดังกล่าวต้องมีการแก้ไขพระราชบัญญัติหลายฉบับ และต้องผ่านการชี้แจงในระดับอียู ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐฯ มีมติเห็นพ้องที่จะผลักดันให้มาตรการดังกล่าวมีผลบังคับใช้ก่อนเดือนเมษายน 2566 ทั้งนี้ โฆษกฝ่ายบริหารของบริษัทให้บริการขนส่งของเมืองไลพ์ซิกสหรัฐฯ (Liepziger Verkehrsbetriebe) วิเคราะห์ว่า มาตรการลดราคาบัตรโดยสารรถยนต์สาธารณะเหลือ 49 ยูโร/เดือน น่าจะเป็นเพียงราคา Introductory Price เท่านั้น เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ราคาบัตรโดยสารปรับเพิ่มขึ้นในเวลาอันใกล้

.....

ข้อมูลจาก

<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/weltwirtschaft/katar-lng-101.html>

<https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Pressemitteilungen/2022/11/20221116-breites-akteursbundes-verstandigt-sich-auf-eckpunkte-zur-beschleunigung-des-warmepumpenhochlaufs.html>

<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/konjunktur/realloehne-inflation-statistisches-bundesamt-101.html>

<https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Pressemitteilungen/2022/11/20221122-habeck-und-le-maire-wollen-impuls-fur-starkung-der-europaischen-industriepolitik.html>

<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/verbraucher/foodwatch-pestizidzulassungen-risikobewertung-101.html>